

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-08-908/24-8099/2

Podgorica, 14.01.2025. godine

Za: MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA, Bulevar revolucije 15, Podgorica

gospođi, Maidi Gorčević, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice

Veza: Vaš akt broj: 06/1/2-908/24-4217 od 05.12.2024. godine

Poštovana gospođo Gorčević,

Povodom *Predloga izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga izmjene broj Finansijskog sporazuma i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Nakon izvršene analize dostavljenog Predloga izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice, od strane Direktorata za upravljanje strukturama pretprijetne podrške EU, utvrđeno je da je Predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice u dijelu izmjene člana 7 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija-Crna Gora 2021-2027, sa IPA aspekta, pripremljen u skladu sa kriterijumima iz Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu za IPA III, te na isti nemamo primjedbi.

Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021 - 2027 sprovodi se u skladu sa odredbama Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretprijetne podrške (IPA III), te se pravila za sprovođenje programa u Crnoj Gori utvrđuju finansijskim sporazumima koji se zaključuju između Evropske Komisije i Crne Gore. Finansijski sporazum za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027, koji je stupio na snagu 01.09.2023. godine, odnosi se na cijelu perspektivu 2021 – 2027, dok se izmjene istog vrše razmjenom pisama.

Predloženim izmjenama mijenja se član 7 izvornog teksta Finansijskog sporazuma, odnosno izmjene se odnose na ukidanje suspenzije koja se odnosi na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice, predviđene članom 8 Finansijskog sporazuma, kao i ukidanje odredbi o derogaciji iz člana 7.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Takođe, navedeno je da stopa sufinansiranja tehničke podrške u okviru Programa, čiji projekti se sprovode u direktnom upravljanju, a čiji su korisnici strukture i tijela za prekograničnu saradnju iz Republike Srbije i Crne Gore, iznosi 100% EU sredstava.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta državnog budžeta, nema primjedbi na *Predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 (ACT - 60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice.*

S poštovanjem,

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA

05. 12. 2024	
01-908/24-8099/	

Br: 06/1/2-908/24-4277

5. decembar 2024. godine 1135

Za: **MINISTARSTVO FINANSIJA**
Novica Vuković, ministar

Predmet: Mišljenje na predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 (ACT-60808) - ukidanje *ad hoc* mjera koje se odnose na dio indirektnog upravlja od strane zemlje korisnice

Poštovani gospodine Vukoviću,

U okviru finansijske perspektive 2021-2027 Crna Gora učestvuje u četiri bilateralna programa prekogranične saradnje. Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 sprovodi se u skladu s odredbama Zakona o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III).

U skladu sa članom 8, stav 4, Okvirnog sporazuma, pravila za sprovođenje programa u Crnoj Gori utvrđuju se finansijskim sporazumima koji se zaključuju između Evropske komisije i Crne Gore. Finansijski sporazum za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 je stupio na snagu 1. septembra 2023. godine i odnosi se na cijelu perspektivu 2021-2027, dok se izmjene istog vrše razmjenom pisama.

U izvornom tekstu Finansijskog sporazuma koji je potpisan potrebno je izmijeniti član 7, i to sljedeće:

1. Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane DG NEAR na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.

2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Svi ostali uslovi i odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjeni.

Imajući u vidu da Finansijski sporazum predstavlja osnov za efikasno sprovođenje pomenutog Programa, bez čega sredstva neće biti na raspolaganju IPA III, molimo Vas da Ministarstvu evropskih poslova dostavite mišljenje na tekst predloga izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, radi njegovog daljeg upućivanja Vladi na razmatranje i usvajanje.

S poštovanjem,

Maida Gorčević

Prilog 1: Predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje *ad hoc* mjera koje se odnose na dio indirektnog upravljanja od strane zemlje korisnice;

Prilog 2: Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa – RIA obrazac;

Prilog 3: Finansijski sporazum za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021-2027.

Kontakt osoba:

Nada Pejović

Načelnica Direkcije za bilateralne prekogranične programe

Tel: +382 67 124 002

E-mail: nada.pejovic@mep.gov.me

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301

me4 eu
eu4 me
13.09.2019. 10:00:00

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EVROPSKIH POSLOVA
NAZIV PROPISA	Izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje ad hoc mjera koje se odnose na dio indirektnog upravlja od strane zemlje korisnice

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Na osnovu verifikacione misije provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine od strane Evropske komisije, odnosno Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (u daljem tekstu: DG NEAR), isti je procijenio završni zahtjev za povjeravanje koji je podnio Nacionalni ovlašćeni službenik (Ares(2023)3220686) i obavijestio vlasti o nalazima završnog revizorskog izvještaja (Ares(2023)7329126 od 27. 10. 2023.) i odgovarajućim akcijama i preporukama koje treba sprovesti kako bi se IPA III korisniku povjerili zadaci implementacije budžeta. Nacionalni ovlašćeni službenik dostavio je informacije o ispunjenju ključnog nalaza (Ares(2024)1333703 od 21. 02. 2024). Evropska komisija, odnosno Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju, Revizija i interna kontrola (u daljem tekstu: DG NEAR R3) informisao je o svojoj pozitivnoj procjeni informacija dostavljenih od strane Nacionalnog ovlašćenog službenika i preporučio ukidanje suspenzije (Ares(2024)1378912 od 22. 02. 2024.). U ovoj bilješci DG NEAR R3 dodatno navodi da će preostali nalazi završnog revizorskog izvještaja biti praćeni kada budu postignuti odgovarajući rokovi za sprovođenje preporuka.
- Ključni nalaz završnog revizorskog izvještaja, koji je sačinio DG NEAR R3, je ukazao na potrebu upotpunjavanja institucionalnog okvira.
- Shodno prethodno navedenom ukazala se potreba da se pristupi izmjeni Finansijskog sporazuma, u dijelu koji obuhvata ukidanje suspenzije koja se odnosi na dio indirektnog upravlja od strane zemlje korisnice, predviđene članom 8 Finansijskog sporazuma, kao i uklanjanje odredbi o derogaciji iz člana 7.
- Ovim nijesu oštećeni subjekti koji su strane potpisnice Finansijskog sporazuma, niti treće strane.
- Ukoliko se izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma ne bi potpisala, suspenzija definisana članom 7 iz inicijalne verzije Finansijskog sporazuma bi bila na snazi, što bi onemogućilo uspostavljanje novih zakonskih obaveza uključujući odluke o dodjeli sredstava za projekte koji će se realizovati u okviru IPA III Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora (u daljem

tekstu: Program). Dodatno bi bilo onemogućeno uvođenje elektronskog sistema razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. IPA III korisnik bi bio onemogućen da se registruje u IPA-APP, što bi onemogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Potpisivanjem izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma bi se osnažilo postizanje opšteg cilja Programa, koji se odnosi na promociju dobrosusjedskih odnosa, podsticanje evropske integracije i jačanje društvenog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja programskog prekograničnog područja poboljšanjem zdravstvenih i socijalnih usluga i razvojem održivog turizma.

Opšti cilj je podijeljen u sljedeće tematske klastere, prioritete, te specifične ciljeve u okviru prioriteta:

Tematski prioritet 0: Tehnička podrška

Specifični cilj 0.1: Osigurati efikasnu, djelotvornu, transparentnu i blagovremenu implementaciju programa prekogranične saradnje kao i podizanje svijesti o programu među nacionalnim, regionalnim i lokalnim zajednicama i, uopšteno, stanovništvom u prihvatljivom programskom području

Tematski klaster 1: Poboljšane mogućnosti zapošljavanja i socijalnih prava

Tematski prioritet 1: Zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalna i kulturna inkluzija preko granica

Specifični cilj 1.1 Poboljšati kvalitet javnih zdravstvenih i socijalnih usluga za uključivanje marginalizovanih grupa u programskom području

Tematski klaster 4: Poboljšano poslovno okruženje i konkurentost

Tematski prioritet 5: Podsticanje turizma i kulturne i prirodne baštine

Specifični cilj 2.1: 2.1: Poboljšati i promovisati zajednički koordinisanu prekograničnu turističku ponudu zasnovanu na zaštićenom kulturnom i prirodnom naslijeđu

Tematski klaster 5 *Unaprijeđeni kapacitet lokalnih i regionalnih organa vlasti za suočavanje sa lokalnim izazovima* će se prožimati kroz ostale tematske klastere.

- Finansijski sporazum, uz predloženu izmjenu broj 2, omogućiće ostvarivanje ciljeva definisanih nacionalnim i lokalnim strategijskim dokumentima donesenim od strane relevantnih institucija, a tiču se razvoja u oblastima od značaja za programom obuhvaćenu teritoriju u Crnoj Gori.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma predstavlja osnov za nastavak aktivnosti u cilju uspješnog upravljanja Programom i rješavanje problema koje tretira, a navedni su u sekciji 1 iznad.

U skladu sa članom 8 stav 4 Okvirnog sporazuma o finansijskoj podršci između Evropske komisije i Crne Gore o posebnim pravilima za sprovođenje finansijske podrške Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta pretpristupne podrške (IPA III), koji je stupio na snagu 2. novembra 2022. godine, pravila za sprovođenje ovog Programa navode se u Finansijskom sporazumu. Program se stoga sprovodi u skladu s odredbama ovog Finansijskog sporazuma, odnosno u indirektnom upravljanju gdje su sredstva za upravljanje programom povjerena Ministarstvu finansije Republike Srbije kao Ugovornom tijelu za tematske klastere 1 i 4 navedene u okviru Sekcije 2 iznad, dok sredstva koja su na raspolaganju programskim strukturama za tehničku podršku ugovaraju direktno od strane Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji kao Ugovornog tijela. Opcije za ispunjavanje ciljeva i rješenja definisane su pravnim osnovom ovog Finansijskog sporazuma.

Pravni okvir za sprovođenje Programa na teritoriji Crne Gore, proističe kako iz navedenih, tako i iz sljedećih dokumenata:

- a. Uredba (EU) 2021/1529¹ Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021. godine o uspostavljanju Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA III);
- b. Uredba (EU) 2021/1529² o posebnim pravilima za sprovođenje Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta koji uspostavlja Instrument za pretpristupnu podršku (IPA III);
- c. Mjerodavno domaće zakonodavstvo o konkurenciji, državnoj pomoći i javnim nabavkama, i propratni akti.

Zadržavanje *statusa quo* značilo bi ne samo zadržavanje istog statusa, već onemogućavanje uspostavljanja novih zakonskih obaveza uključujući odluke o dodjeli sredstava za projekte koji će se realizovati u okviru Programa, onemogućavanje uvođenja elektronskog sistema razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja, te bi IPA III korisnik bio onemogućen da se registruje u elektronski sistem (IPA-APP), što bi onemogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.

- Kako usvajanje Izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma predstavlja uslov za prenos finansijskih sredstava od strane DG NEAR na IPA III korisnike, te predstavlja preduslov za postepeno uvođenje elektronskog sistema razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika, preferiramo opciju usvajanja Izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma.

¹ SL L330, 20.09.2021, str. 1

² SL L 450/10, 16.12.2021.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja u propisu će uticati direktno na strukture i tijela za prekograničnu saradnju u Crnoj Gori i Republici Srbiji, koja su zadužena za upravljanje Programom, te indirektno i na buduće korisnike sredstava koja su obezbijedena u okviru Programa (neprofitne institucije i organizacije iz Crne Gore), na građane koji žive u programom obuhvaćenoj teritoriji kao krajnjih korisnika projekata, kao i lokalnu privredu i poljoprivredne proizvođače koji će se uvezati sa turističkom privredom u prekograničnom regionu koji obuhvata Programa u Crnoj Gori i Republici Srbiji, kao i na strukture za upravljanje Programom. Samim tim, izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma će imati pozitivan uticaj na crnogorske učesnike, institucije, organizacije i opštine u Programu, doprinoseći razvoju njihovih kapaciteta, i povezujući ih sa relevantnim akterima koji se bave istim ili sličnim temama u Republici Srbiji.

- Doprinos Evropske unije na nivou tematskog prioriteta neće prelaziti gornju granicu od 85% prihvatljivih izdataka. Sufinansiranje će obezbijediti krajnji korisnici granta. Iznos namijenjen tehničkoj pomoći biće ograničen na 10% ukupnog iznosa dodijeljenog programu. Za tehničku podršku, stopa sufinansiranja Unije iznosi 100%.

- S obzirom da se sprovođenjem Programa, obezbjeđuju bespovratna sredstva u iznosu do 85% troškova projekata u kojima učestvuju crnogorski partneri, te će se dodatno unaprijediti kapaciteti crnogorskih partnera u rješavanju izazova navedenih u dijelu Definisanje problema, u potpunosti su opravdani troškovi koji nastaju potpisivanjem inicijalnog Sporazuma, te ostaje nepromijenjeno potpisivanjem izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma.

- Usvajanjem izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma ne predviđa se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu niti tržišna konkurencija. Kroz Program se mogu pokrenuti inicijative koje mogu dovesti do stvaranja novih radnih mjesta i mobilnosti radne snage i izgradnje kapaciteta koji mogu region učiniti konkurentnijim.

- Takođe, izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma neće izazvati administrativno opterećenje niti stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
 - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
- Predmetna Izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma nema fiskalnog uticaja na budžet Crne Gore. Konkretno, stopa sufinansiranja tehničke podrške u okviru Programa, čiji projekti se sprovode u direktnom upravljanju, a čiji su korisnici strukture i tijela za prekograničnu saradnje iz Republike Srbije i Crne Gore, iznosi 100% EU sredstava. Sa druge strane, Program obezbjeđuje najviše 85% sredstava za sprovođenje projekata u okviru tematskih prioriteta 1 i 5 prethodno navedenih u Sekciji 2. Ciljevi, koja su za ovaj Program data na upravljanje Ministarstvu finansija Republike Srbije (indirektno upravljanje), koja ih uplaćuje korisnicima grantova shodno važećoj proceduri koje je primjenjiva za ovaj Program u Republici Srbiji, dok najmanje 15% troškova pada na teret projektnih partnera, tj. institucija iz Crne Gore i Republike Srbije – nezavisnih aplikanata/korisnika koji nijesu vezani direktno kroz finansiranje za nacionalni budžet. Stoga, nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore za sprovođenje ovog sporazuma u smislu zvaničnog nacionalnog kofinansiranja.
- Finansijski sporazum se odnosi na cijelu perspektivu 2021-2027, te se predloženom izmjenom broj 2 ne mijena dio koji se odnosi na iznos finansijskih sredstava koja će biti obezbijeđena u okviru Programa.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
 - Implementacijom propisa će se ostvariti prihod za budžet Crne Gore, kroz Projekat tehničke podrške. Sredstva raspoloživa u okviru Programa će se obezbjeđivati kroz tri alokacije, tako što će se sredstva raspoloživa za 2021. i 2022. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2022. godinu, sredstva raspoloživa za 2023, 2024. i 2025. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2024. godinu, dok će se sredstva raspoloživa za 2026. i 2027. godinu isplaćivati kroz alokaciju za 2026. godinu, u ukupnom iznosu od 840.000 eura, i to je 100% doprinos Unije.
 - Predloženom izmjenom broj 2 Finansijskog sporazuma se definiše dio koji se odnosi na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika, te postepeno uvođenje elektronskog sistema razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika, te, s tim u vezi, usvajanje izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma ne predviđa donošenje podzakonskih akata iz kojih proizilaze dodatne finansijske obaveze.
 - Ukupan finansijski doprinos Unije ovom Programu iznosu 8.4 miliona eura, od čega je 840.000 eura opredijeljeno za tematski prioritet tehničke podrške, što je na programskom nivou ograničeno na 10% ukupnog doprinosa Unije Programu. Programskim akcionim dokumentom je definisano da su za tematski klaster 1, koji se odnosi na poboljšane mogućnosti zapošljavanja i socijalna prava, indikativna finansijska sredstva opredijeljena u iznosu do 4.2 miliona eura doprinosa Unije, dok je za tematski klaster 4, koji se odnosi na poboljšano poslovno okruženje i

konkurentnost, opredijeljeno 3.36 miliona eura. Metodologiju indikativne raspodjele sredstava po tematskim klasterima/prioritetima je odredila Zajednička radna grupa, uz saglasnost Evropske komisije.

- Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.
- Predlog izmjene broj 2 Finansijskog sporazum se tek upućuje na mišljenje Ministarstvu finansija.
- Nisu dobijene primjedbe.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
 - **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
 - **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**
- U konsultacijama su učestvovalе sve strane potpisnice, tako da nije imalo potrebe za eksternom ekspertizom.
 - S prethodnim u vez su konsultovane strane potpisnice Finansijskog sporazuma. Ovo su bile ciljane konsultacije, jer predloženom izmjenom ne nastaju promjene u propisu za šta bi bilo potrebno sprovesti javne konsultacije kako bi se uključila stručna i laička javnost.
 - Strukture zadužene za upravljanje Programom su se usaglasile sa opravdanom potrebom predložene Izmjene broj 2 Finansijskog sporazuma u članu 7, te dogovorile da pristupe izradi i potpisivanju izmjene istog.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
 - **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
 - **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
 - **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Tokom sprovedene analize procjene uticaja izmjen broj 2 Finansijskog sporazuma nijesu uočene prepreke za implementaciju propisa.
 - Strukture zadužene za upravljanje Programom u Crnoj Gori (Ministarstvo evropskih poslova i Ministarstvo finansija – Direktorat za finansiranje, ugovaranje i sprovođenje sredstava EU podrške) u sprovođenju ovog Programa tijesno sarađuje sa strukturama zaduženim za upravljanje Programom u Republici Srbiji (Ministarstvo za evropske integracije i Ministarstvo finansija). Strukture zadužene za upravljanje Programom su uspostavile Zajednički tehnički sekretarijat koji pruža podršku korisnicima sredstava dobijenih u okviru Programa, kao i prekograničnim strukturama i Zajedničkom odboru za nadgledanje u vršenju dužnosti. Kroz kontinuirano praćenje implementacije Programa, kako na programskom, tako i na projektnom nivou, strukture zadužene za upravljanje Programom će, u okviru svojih nadležnosti, vršiti nadzor nad realizacijom Programa, ostvarivanja definisanih indikatora, pratiti trošenje finansijskih sredstava u okviru Programa, te pružati podršku krajnjim IPA III korisnicima.
 - Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su definisani programskim Akcionim dokumentom koji je usvojen od strane Evropske komisije. Praćenje indikatora će biti u nadležnosti Zajedničkog odbora za nadgledanje, koji čine predstavnici obje zemlje učesnice

Programa i Evropske komisije.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva jesu:

Strateški ciljevi IPA III za CBC	INDIKATOR
Pomirenje, izgradnja povjerenja i dobrosusjedski odnosi	Broj organizacija koje učestvuju u formiranim prekograničnim mrežama/partnerstvima
	Broj organizacija direktno uključenih u realizaciju projekata
Ekonomski, društveni i teritorijalni razvoj pograničnih područja	Broj novih radnih mjesta proizašlih iz programskih aktivnosti
	Broj osnovanih novih preduzeća
Izgradnja kapaciteta na svim nivoima	Broj organizacija/institucija sa povećanim kapacitetima

- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zadužena Direkcija za bilateralne prekogranične programe u Ministarstvu evropskih poslova.

Datum i mjesto

MINISTARKA

5. decembar 2024. godine, Podgorica

Maida Gorčević

EVROPSKA KOMISIJA
SUSJEDSTVO I PREGOVORI O PROŠIRENJU

Ref. Ares(2024)8371997-25/11/2024
Ref. Ares(2024)4305781-14/06/2024

D – ZAPADNI BALKAN
Direktor

Brisel

Predmet: Izmjena broj 2 Finansijskog sporazuma putem razmjene pisama za Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za 2021-2027 (ACT-60808) – ukidanje *ad hoc* mjera koje se odnose na dio indirektnog upravlja od strane zemlje korisnice

Poštovana ministarko Mišćević,
Poštovani državni sekretare Božović,

Evropska komisija, Republika Srbija i Crna Gora prvobitno su zaključili Finansijski sporazum u vezi sa Programom prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021-2027 dana 1. septembra 2023. godine (u daljem tekstu "**Finansijski sporazum**").

Prema članu 7 Finansijskog sporazuma, uvedene su derogativne odredbe koje se odnose na povjeravanje i *ad hoc* mjere za dio Finansijskog sporazuma, a tiče se povjerenih zadatata implementacije u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika.

Komisija je procijenila dodatne informacije koje su dostavile nacionalne vlasti (Ares(2024)1333703 od 21/02/2024) i na osnovu toga zaključila da se *ad hoc* mjere mogu ukinuti.

Sljedeće izmjene Finansijskog sporazuma smatraju se neophodnim:

1. Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane DG NEAR na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.
- 2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Prof. Tanja Mišćević, PhD
Nacionalna IPA koordinatorka (NIPAC)
Ministarka evropski integracija
Beograd
Srbija

G-dine Bojan Božović
Nacionalni IPA Koordinator (NIPAC)
Ministarstvo evropskih poslova
Podgorica
Crna Gora

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Predložene izmjene imaju za cilj ukidanje *ad hoc* mjera, a odnose se na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika.

Molimo Vas da odgovorite na ovo pismo uz saglasnost na gore obrazložene izmjene koristeći model Pismo odgovora u Dodatku 1.

Ova razmjena pisama predstavlja Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma, koja stupa na snagu danom posljednjeg potpisivanja pisama kojima IPA III korisnici prihvataju izmjenu. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu.

S poštovanjem,

Valentina Superti

Prilog: Pismo odgovora kojim se prihvata amandman kao Dodatak 1

Dodatak 1: Pismo odgovor

Brisel, ... mart 2024.

Valentina Superti
Direktor D
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju

Predmet: Odgovor na Vaš zahtjev za izmjenu Finansijskog sporazuma za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora za 2021- 2027

Poštovana direktorice,

Prema Vašem pismu u vezi sa gore navedenim, predlažete sljedeće izmjene u Finansijskom sporazumu za Program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora 2021-2027 (u daljem tekstu: „Finansijski sporazum“):

Sljedeće izmjene Finansijskog sporazuma smatraju se neophodnim:

Član 7 Posebnih uslova Finansijskog sporazuma zamjenjuje se sljedećim:

„Član 7 – Odredbe koje derogiraju ili dopunjuju Aneks II

Sljedeće odredbe dopunjuje Aneks II:

- 1) Na osnovu misije naknadne provjere povjeravanja zadataka implementacije budžeta sprovedene u maju 2023. godine, te dodatnih informacija koje je dostavio IPA III korisnik, nijedna *ad hoc* mjera neće se primjenjivati na povjeravanje zadataka implementacije budžeta u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika. Shodno tome, sredstva će biti prenesena od strane Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) na IPA III korisnike, a nacionalne strukture i vlasti mogu uspostavljati nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli.
- 2) Komisija namjerava postepeno uvesti elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima u okviru indirektnog upravljanja od strane IPA III korisnika („IPA-APP“). IPA III korisnik biće obavezan da se registruje u IPA-APP kako bi se omogućilo elektronsko upravljanje Finansijskim sporazumima.”

Sve ostale odredbe Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjene.

Ovim putem dajem saglasnost na gore navedene izmjene Finansijskog sporazuma. Ova razmjena pisama predstavljaće Izmjenu br. 2 Finansijskog sporazuma, koja stupa na snagu danom posljednjeg potpisivanja pisama kojima IPA III korisnici prihvataju izmjenu. Komisija će obavijestiti IPA III korisnike o datumu stupanja na snagu.

S poštovanjem,

Nacionalni IPA Koordinator

SPORAZUM O FINANSIRANJU POSEBNI USLOVI

Evropska komisija, u daljem tekstu "**Komisija**", koja postupa u ime Evropske unije, u daljem tekstu "**Unija**",

sa jedne strane, i

Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu "**Srbija**") i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu "**Crna Gora**"), u daljem tekstu zajedno nazvani "**korisnici IPA III**", ili odvojeno "**korisnik IPA III**"

sa druge strane,

i zajedno, kolektivno nazvani "strane"

DOGOVORILI SU SLJEDEĆE:

Član 1 - Program prekogranične saradnje (CBC)

(1) Unija je saglasna da finansira, a korisnici IPA III saglasni su da prihvate finansiranje sljedećeg Programa CBC kako je opisano u Aneksu I:

Program prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora za period 2021-2027
Globalni broj(evi) obaveze: ACT-60808
Za 2022. godinu: JAD.974920

Ovaj Program CBC finansira se iz budžeta Unije prema sljedećem osnovnom aktu:
Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA III)¹

(2) Ukupan procijenjeni trošak ovog Programa CBC iznosi 9.734.118 EUR, a maksimalni doprinos Unije ovom Programu CBC je 8.400.000 EU.

Ovaj doprinos Unije biće podijeljen na godišnje obaveze za period 2022., 2024. i 2026. u skladu sa Aneksom I. Ništa u ovom Finansijskom sporazumu ne može se tumačiti kao da implicira finansijsku obavezu Unije u vezi sa kreditima koji još nisu odobreni usvajanjem budžeta EU. Usvajanje naknadnih godišnjih finansijskih obaveza navedenih u Aneksu I biće odobreno razmjenom pisama između Komisije i korisnika IPA III.

Nije obavezan finansijski doprinos od korisnika IPA III.

(3) Program CBC sprovodi se u skladu sa opisom navedenim u Aneksu I.

¹ Uredba (EU) 2021/1529 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. septembra 2021 kojom je uspostavljen Instrument pretpristupne pomoći (IPA III) OJ L 330, 20.09.2021. godine, str. 1

Član 2 — Period izvršenja i period operativne implementacije

(1) Period izvršenja ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1 (1) Aneksa II, utvrđen je na 12 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(2) Trajanje operativnog perioda implementacije ovog Sporazuma o finansiranju, kako je definisano u članu 1(2) Aneksa II, utvrđuje se na 6 godina od zaključenja ovog Sporazuma o finansiranju, ili od razmjene pisama za naknadne budžetske rate.

(3) Ovi periodi se mogu produžiti kako je predviđeno članom 15. Aneksa II.

Član 3 — Adrese i komunikacija

Sva komunikacija u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma o finansiranju je u pisanoj formi, uz izričito upućivanje na Program CBC kako je naznačen u članu 1(1) i šalje se na sljedeće adrese:

a) za Komisiju

Gđa Mišela Matuela
Vršiteljka dužnosti direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR)
Rue de la Loi 15
Evropska komisija
B-1049 Brisel, Belgija
e-mail: NEAR-D@ec.europa.eu

b) za korisnike IPA III

Za Srbiju:

Prof. dr Tanja Mišćević
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo za evropske integracije
Nemanjina 34
11000 Beograd, Srbija
e-mail: kabinet@eu.rs

Za Crnu Goru:

Ministarstvo evropskih poslova
Bulevar revolucije 15
81000 Podgorica, Montenegro

Član 4 — Kontaktne tačke za OLAF

Kontaktna tačka korisnika IPA III koja ima odgovarajuća ovlašćenja da direktno sarađuje sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara (OLAF) radi olakšavanja operativnih aktivnosti OLAF-a je:

Za Srbiju:

Gđa Jelena Sedlaček
Šefica AFCOS kancelarije
Ministarstvo finansija
Kneza Miloša
11000 Belgrade, Serbia
e-mail: jelena.sedlacek@mfin.gov.rs

Za Crnu Goru:

Gđa Nataša Kovačević
Kontaktna tačka AFCOS/Kancelarija AFCOS
Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
natasa.kovacevic@mif.gov.me

Član 5 — Okvirni finansijski sporazumi o partnerstvu

Program CBC se sprovodi u skladu sa odredbama Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu (FFPA) između Evropske komisije i Srbije o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Srbiji u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) odnosno u skladu sa odredbama FFPA između Evropske komisije i Crne Gore o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III) (u daljem tekstu „FFPA“).

Ovim Sporazumom o finansiranju dopunjuju se odredbe gore navedenih FFPA. U slučaju sukoba između, sa jedne strane, odredbi ovog Sporazuma o finansiranju i, sa druge strane, odredbi predmetnog FFPA, ove zadnje imaju primat.

U skladu sa članom 154(5) Finansijske uredbe, implementacija programa indirektnog upravljanja od strane korisnika IPA dopunjuje se ad-hoc mjerama navedenim u članu 7.

Član 6 - Aneksi

(I) Ovaj Sporazum o finansiranju čine:

a) ovi Posebni uslovi

b) Aneks I: Program CBC Srbija – Crna Gora za period 2021-2027

c) Aneks II: Opšti uslovi

d) Aneks III: Obrazac godišnjeg izvještaja CBC o realizaciji pomoći IPA III u skladu sa članom 80. FFPA

e) Aneks IV Obrazac Finansijskog izvještaja prema članu 61 (2) (a) i 61(3) FFPA, uključujući obrazac za predviđanja vjerovatnih zahtjeve za plaćanje prema članu 33(3) FFPA

f) Minimalne specifikacije računovodstvenog sistema zasnovanog na obračunskom načelu

(2) U slučaju sukoba između odredaba Aneksa i odredaba ovih Posebnih uslova, odredbe Posebnih uslova imaju primat. U slučaju sukoba između odredbi Aneksa I i odredaba Aneksa II, odredbe Aneksa II imaju primat.

Član 7 — Odredbe kojima se odstupa od Aneksa II ili se on dopunjuje

U skladu sa verifikacionom misijom za povjeravanje zadataka izvršenja budžeta koja je sprovedena u junu 2022. godine, primjenjuju se sljedeće ad-hoc mjere:

- Naknadna verifikaciona misija od strane DG NEAR će se obaviti čim se IPA III sistemi uspostave;
- Nacionalnim strukturama i vlastima je zabranjeno da preuzimaju nove zakonske obaveze, uključujući odluke o dodjeli ugovora, prije zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije;
- Prenos sredstava od strane DG NEAR korisniku IPA III je suspendovan do zadovoljavajućeg ishoda naknadne verifikacione misije

Sljedećom odredbom se dopunjuje Aneks II:

Komisija namjerava da postepeno uvede elektronski sistem razmjene za izvještavanje o ugovorima pod indirektnim upravljanjem od strane korisnika IPA III ("IPA-APP"). Korisnik IPA III će biti obavezan da se registruje i koristi IPA-APP kako bi omogućio e-upravljanje Sporazumima o finansiranju.

Član 8 — Zaključivanje i stupanje na snagu

Ovaj Sporazum o finansiranju smatra se zaključenim na dan kada ga potpiše posljednja strana, a najkasnije do 31. decembra 2023. godine.

Ovaj Sporazum o finansiranju stupa na snagu na dan kada ga potpiše posljednja strana.

Dio programa koji se sprovodi u indirektnom upravljanju sa korisnicima IPA III, sa izuzetkom pokretanja postupka dodjele ugovora, počinje tek nakon što FFPA stupi na snagu i kada se završi potrebno povjeravanje zadataka realizacije budžeta.

Ovaj sporazum je sastavljen u tri primjerka na engleskom jeziku, jedan se predaje Komisiji i jedan svakom od korisnika IPA III.

Za korisnike IPA III:

Za Komisiju

Za Srbiju:

Prof. dr. Tanja Mišćević
Nacionalni IPA koordinator
Ministarstvo za evropske integracije

Gđa Mišela Matuela
V.D. direktora D, Zapadni Balkan
Generalni direktorat za susjedsku politiku i
pregovore o proširenju, Evropska komisija

Datum:

Datum:

Potpis

Potpis

Za Crnu Goru:

Vlada Crne Gore

Datum:

Potpis